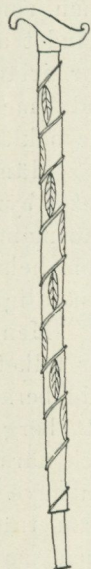

EN ÅLDERMANSKÄPP I YNGLINGALAGET.

Ynglingalagets organisation i det svenska Österbotten (Finland) liknar i alla väsentliga drag vad som är känt rörande motsvarande nordsvenska förhållanden i allmänhet (se S. Erixon, Ynglingalaget, Fataburen 1921, s. 95 f). En intressant omständighet är att flerstädes (Närpes och Kronoby socknar) i spetsen för det manliga ungdomslaget i byn stätt en »ålderman», som utgjordes av den äldste ogifte ungarlen i byn. En meddelare¹ lämnar följande skildring om denna sed ifrån Norrby, Kronoby socken.

Förr i tiden var det i Norrby sed, att den äldste ungarlen i byn, den s. k. åldermannen, hade i sin ägo en käpp, *åldermanskäppen*, som utgjorde tecknet på hans värdighet. När han gifte sig, överlämnade han käppen till den, som var näst i ordningen. Överlämnandet skedde alltid vid bröllopet och under högtidliga ceremonier. Under tonerna av en marsch bars käppen av flera ungarlar fram till sin nye ägare. Denne hurrades och gratulerades samt uppmanades att till »nästa år skaffa sig en brud för att så fort som möjligt slippa käppen.

Den åldermanskäpp, som här avbildas, se fig., är ännu i behåll och utgör en trogen kopia av den äldre käppen, vilken förstördes år 1895 vid en eldsvåda, som lade nästan hela Norrby i aska. En egendomlighet med den var, att den var fullspikad med små skinnlappar. Orsaken härtill var att, när en pojke i byn fått ett »stjinn» (skinn) även »kalvskinn», d. ä. korgen, av en flicka, skulle en lapp fastspikas vid käppen. Det berättas, att man en gång icke ens nöjde sig med vanlig en skinnlapp utan spikade fast ett helt kalvskinn vid densamma. Den nya käppen saknar tyvärr dessa skinnbitar. För övrigt är den alldeles lika. Dess längd är c:a 80 cm. Uppgifter om vem som varit dess upphovsman saknas.

Åldermanskäpp. Norrby, Kronoby sn, Finland.

K. Rob. V. Wikman.

¹ H. Bjon, Kronoby, Norrby.